

אוה"ע נתקנאו בישראל שקבלו התורה בשבת

בילקוט שמעוני (במדבר) בשעה שקבלו ישראל את התורה נתקנאו בהן אומות העולם מה ראו להתקרב יותר מן האומות, סתם פיהן הקצ"ה אמר להן הציאו לי ספר יוחסין שלכם שנאמר (תהלים ל"ו ז') הבו לה' משפחות עמים כשם שצני מציאין ויתילדו על משפחותם ע"כ.

ויש לבאר דמסכת שבת (דף פ"ו.) איתא שהקצ"ה רצה ליתן התורה ביום ששי, ומשה הוסיף יום אחד מדעתו וניתנה התורה בשבת, וי"ל הטעם דבזה"ק (יתרו) מצואר כל ברכאין דלעילא ותתא ביומא שביעא תליין, ולכן רצה מ"ר שתנתן להם התורה ביום שבת קודש, והשבת ישפיע להם כל טוב לכל ששת הימים.

ורש"י כתב בפרשת ואת הברכה (ל"ג ז') עה"פ ד' מסיני צא ורח משעיר למו, דהקצ"ה החזיר על אוה"ע שיקבלו התורה ולא ראו, ואז ואחא מרצבות קודש מימינו אש דת למו, ויתכן שאפילו אילו היו אוה"ע מסכימים לקבל התורה, ל"ה משה הוסיף יום אחד שתנתן להם התורה ביום השבת, וז"ש חז"ל בשעה שקבלו ישראל את התורה היינו ביום השבת נתקנאו בהם אוה"ע, מה ראו להתקרב יותר מן האומות שקבלו ישראל את התורה ביום שבת קודש, ולנו ל"ה נותן התורה ביום שבת קודש שמשפיע על כל השבוע.

סתם הקצ"ה פיהם ואמר להן הציאו לי ספר יוחסין שלכם שנאמר (תהלים ל"ו ז') הבו לה' משפחות עמים כשם שצני מציאין ויתילדו על משפחותם, דצנחא נדיק (שמות) כתב האצות קיימו שמירת שבת קודש כראוי, כמרומז בס"ת אברהם יצחק יעקב צחצחון המ' באברהם לת"ר עולה שצ"ת, וצסם משמואל (שמות תרע"ד) כתב שבת רומז לאצות וצנ"י, הש' ג' קוין רומז לג' אצות, וצת רומז לכנס"י, וז"ש להם הקצ"ה, צנ"י מתיחסין לאצות ששמרו השבת ושמות האצות עולה כמנין שבת, אבל אחס מה לכם ולשבת, וצזה סתם הקצ"ה את פיהם.

קנ"ט פסוקים בפרשת במדבר רומז ליעקב הקטן

בפרשת במדבר יש קנ"ט פסוקים, ויל"פ מנין קנ"ט שהם אחוץ קט"ן, דבשו"ע או"ח (סימן תכ"ח ס"ד) כתב המחבר לעולם קורין פרשת במדבר סיני קודם עזרת, וסימנך מנ"י ועזר"י, מנו את צנ"י בפרשת במדבר, ועזרו עשו חג העזרת, נמנא פרשת במדבר הוא הכנה לחג השבועות.

ויתבאר צע"ה, דבאמרי נועם צחקותי (ט"ו) כתב עה"פ (כ"ו מ"ב) וזכרתי את צריתי יעקוב ואף את צריתי יצחק ואף את צריתי אברהם אזכור, הנה יעקוב צמילואו כזה יו"ד עין קוף וז בית עולה כמנין עזר"ת, ובספיה"ק מאור ושמש (יתרו) כתב ניסן אייר סיון הם

כנגד אברהם יצחק ויעקב הרי לן ג"כ ששבועות מישך שייכו ליעקב אבינו, ויש לבאר בזה מש"כ צנ"י יששכר שהמליך אות ז' לחודש סיון, דיעקב עולה ז"פ שם הוי"ה.

ונראה לבאר שייכות של יעקב אבינו לחג השבועות, דמ"ר רביה"ק צדצרי יואל תולדות (עמוד תרמ"ה) כתב שיעקב הציא ציד לאציו יצחק צלי שציקש ממנו, והיה צחינת נעשה קודם לנשמע, ומזה זכו ישראל צמ"ת להקדים נעשה לנשמע.

וד"ש רש"י עה"פ (תולדות כ"ז כ"ז) ראה ריח צני כריח שדה אשר ברכו ה' זה שדה תפוחים, דחז"ל במסכת שבת (דף פ"ח.) דרשו (שה"ש ז' ג') כתפוח צעני יער כן דודי צין הצניס, מה תפוח זה פריו קודם לעליו, כן הקדימו ישראל נעשה לנשמע, לז"א יצחק אבינו כשדה תפוחים היינו מה שהקדימו ישראל נו"ג, זה היה ממנה שהקדים יעקב נעשה לנשמע עכ"ד רבינו.

וד"ה שייכות של יעקב אבינו לעזרת, דצוכותו שהציא מטעמים ליצחק טרם ששמע ממנו והקדים בזה נעשה לנשמע, צוכותו זכו ישראל להקדים נעשה לנשמע צעת מתן תורה.

ובמסכת חולין (דף ס:) אמרו יעקב הקטן שמואל הקטן דוד הקטן, ולכן אמרו חז"ל מנו ועזרו, מנו בפרשת במדבר קט"ן פסוקים רומז ליעקב הקטן, ועזרו אח"כ יו"ט של עזרת, שצוכות יעקב הקטן הקדימו נעשה לנשמע.

מעלת בנ"י שקבלו התורה נתגדל אחר חטא העגל

בהפטורת במדבר (הושע ז') אמר הנציא וכסף הרביתי לה וזה עשו לצעל, ויל"ד למה בחרו חז"ל לומר הפטורה זו קודם מ"ת שמדבר ממנה שעשו חטא הנורא לאחר מ"ת.

וי"ל שרצו להגדיל בזה מעלת ישראל בקבלת התורה, דבעבודת ישראל (צלן) כתב צסם הרה"ק הקדושת לוי לבאר אומרים במסכת ברכות (דף ל"ב:) גם אלה תשכחנה ואנכי לא אשכחך (ישעיה מ"ט ט"ו) גם אלה תשכחנה זה מעשה העגל שאמרו אלה אלהיך, ואנכי לא אשכחך שאמרו אנכי ד"א, וציאר צנ"י קבלו התורה ואמרו נעשה ונשמע, ואיך אפשר שאח"כ בזמן קצר עשו העגל, אלא ודאי שהיה מושרש בהם מעשה מצרים מרד"ו שנים, ומזה נמשכו לעשות העגל, וא"כ גדלה קבלת התורה מאד, דאף שהיתה מושרש בהם מדות של המצרים אעפ"כ אמרו נו"ג וקבלו התורה.

וד"ש חז"ל גם אלה - שאמרו אלה אלהיך ישראל - תשכחה, ונתן טעם לזה דואנכי לא אשכחך, שאף שעשיתם העגל משום שהיה מושרש בכם מדות המצרים, מ"מ קבלתם התורה, נמא שהזכרת העגל מגדיל קבלת התורה עכ"ד העבודת ישראל.

וא"כ הזכרת מעשה עגל מ' יום אחר קצתה"ת זה הכנה גדולה לחג של קבלת התורה, דאף שהיתה מושרש בהם מדות של המצרים, אעפ"כ אמרו נעשה ונשמע וקבלו התורה.

יש נוהגין לאכול מצה בשבועות להשפיע תורה וגדולה

החיד"א בלז דוד (פלא) כתב בשם הכלבו מנהג לאכול מצה של פסח בשבועות, ובספר זכר לדוד כתב שכן מצינו במסכת סוכה (דף נ"ה:) שאם חל שבועות בשבת היו חולקין לכהנים משתי הלחם וגם מלחם הפנים והיו אומרים לכהנים הילך מצה - לחם הפנים, הילך חמץ - שתי הלחם.

ובקונטרס ויקהל דוד (דף ט') מציא מאציו של הרמב"ם שהוא מנהג קדמון להורות שבועות הוא סיום של פסח.

וי"ל עוד טעם לאכילת מצה של פסח בחג השבועות, דהרה"ק בעל אהבת ישראל (על שבת חוה"מ פסח תרס"ז) כתב שיש לקשר פסח עם שבועות שיהיה תורה וגדולה במקום אחד, דפסח משפיע פרנסה דבפסח נידונין על התצווה, ושבועות הוא זמן קבלת התורה, ומה"ט אוכלין מצה של פסח בשבועות, ועי"ז זוכין לתורה וגדולה במקום אחד.

ע"י גרים נישלם שם הוי"ה

בייטב פנים לשבועות (אות ל') ביאר הקרא צרות (צ' י"צ) ישלם ה' פעלך ותהי משכורתך שלימה מעם ה"א אלהי ישראל, אל תקרי ישלם [הי' בשוא והש' צפתח] אלא ישלם [הי' צפתח והל' בחירוק] מלשון שלימות, ישלם הוי"ה פעלך, שעל ידי פעלך יהיה הוי"ה בשלימותו ומלאו, [כמו שיקד הפייטן לשביעי של פסח קודם וזכן לך תעלה קדושה] מחציו תתמלא תיבתו, הכוונה מחצ' שם הוי"ה שהוא י"ה תתמלא תיבתו לעוד י"ה דהיינו יה"יה, ותהי משכורתך שלמה סיהרא בשלמותא עכ"ד.

והנה הייט"פ קי"ר במקום שהיה לזכר איך נישלם שם הוי"ה ע"י שבת להמגייר, ונראה לזכר דבריו הקדושים, דבמסכתא פסחים (דף פ"ו:) אמרו, וא"ר אלעזר לא הגלה הקצ"ה את ישראל לצין האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים, וביאר רביה"ק בדברי יואל (ראה עמוד שמ"ו) שהורכו לגלות שיתוספו להם גרים, דתכלית הגלות לזכר

הניצוצות הקדושות מארצות גלותם, ועי"ז ימחר ויחוש הגאולה, ולכן מצרכין צרכה על התוכחה להעולה בתורה עכ"ד, נמא שגרים דין גרמא לקרב הגאולה ויהיה אז שם הוי"ה בשלימות.

וד"ש ישלם ה' פעלך, ישלם הוי"ה פעלך, שעל ידי פעלך שבת להמגייר יתוקנו ניצוצות הקדושות שהם בגלות, ויתקרב הגאולה, ואז יהיה הוי"ה בשלימותו וצמולאו.

נתינת התורה לבני ישראל היתה חסד מהקב"ה ולכן ראוי בשבועות לעשות חסד עם אחרים

במסכת שבת (דף ק"ד.) דרשו חז"ל אותיות אצגדהו, א"לף צינה [למוד תורה] ג'מול ד'לים ה"ו שמו של הקצ"ה.

ויתבאר צ"ה דצרך משה לשבועות [מאמר האי יומא אות א'] ביאר אומרים במסכת פסחים (דף ס"ח:) א"ר אלעזר הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם מ"ט יום שניתנה זו תורה, וקשה אדרבה אם הוא יום שניתנה זו תורה מהראוי למעט צאכילה ולהרבות בתורה.

וביאר דבתוספות יו"ט מסכת צרכות (פ"ו מ"ג) כתב הטעם מדוע בצרכת המזון אומרים נצרך אלהינו, ובצרכת התורה מזכירין שם הוי"ה, צרך אתה הוי"ה נותן התורה, וביאר כי מזון מגיע לנו מלד מדת הדין בחינת שם אלהים כיון שצרא את האדם, אצל התורה לא צריך ליתן לנו, אלא מלד מדת הרחמים נתן לנו התורה, לכן בצרכה על התורה אומרים צרך אתה הוי"ה נותן התורה הוי"ה לשון רחמים.

ובמסכת סוטה (דף י"ד.) אמרו חז"ל הדבק במדותיו מה הוא מלביש ערומים אף אתה הלבש ערומים, מה הוא ציקר חולים אף אתה ציקר חולים, ועל כן הזמן גרמא בחג השבועות לעורר לצינו לידבק בדרכיו של הקצ"ה לעשות דקה וחסד, ומהאי טעמא הסמיכה תורה ענין דקה ומתנות עניים לחג השבועות.

והרמב"ם (הלכות יום טוב פרק ו') כתב וכשהוא אוכל ושותה חייב להאכיל לגר ליתום ולאלמנה עם שאר העניים האמללים, ועל זה אמר רבי אלעזר הכל מודים בעצרת דבעינן נמי לכם, מאי טעמא יום שניתנה זו תורה הוא, כי מאחר שזו ציוס גבר עלינו חסדו צנתינה התורה, בודאי יתעוררו בני ישראל לידבק במדותיו של הקצ"ה לגמול חסד ולעשות דקה להחיות לב נדכאים, ועל כן הכל מודים שיראה שיוכלו לקיים מצוה שמחת יום טוב במאכל ומשחה עכ"ד מרן רבינו הברך משה.

ועתה יתבאר דרשות חז"ל אותיות אצגדהו, אלף כינה למוד תורה רומז יום מ"ת, ובאותו יום גמול דלים עשה חסד עם עניים, והטעם, ה"ו הוא שמו של הקצ"ה הוי"ה שם של רחמים, דנתינת התורה היה מחסד השי"ת, ולכן זו כיום שהקצ"ה עשה עמנו חסד ליתן לנו התורה, גם אתה עשה חסד וגמול דלים שיהיו להם שמחת יו"ט.

בזכות יוסף הצדיק זכו במ"ת לראות את הנשמע

בדרכי משה כתב על צורית כרשינה תשעה קצין, שאות ט' רומז לתורה, דצתנ"ך יש ג' חלקים, וששה סדרי משנה בתורה שבע"פ וביחד הם ט'.

ויש להוסיף ע"ז, דצמתן תורה כתיב (יתרו כ' ט"ו) וכל העם רואים את הקולות, וכתב רש"י רואין את הנשמע, וצריך מסכת אהלות (פ"א מ"ח) תנן מאתים וארבעים ושמונה אצרים באדם, ובראש יש ט' אצרים, והנה בראש יש עניים ואזנים, ושפיר אות ט' רומז לתורה שרואין את הנשמע, כי עניים ואזנים הם חלק מט' אצרים בראש.

ובשבט מוסר בחיבורו מגלה נפונות (ויגש) כתב שיוסף היה סיבת קבלת התורה, משום דבשצילו נשתעבדו צמרים והשיעבוד היה סיבת קבלתה ע"כ, ויש לבאר דבריו, דבדגל מחנה אפרים (ויגש) כתב שענין של רואים את הקולות מצינו ביוסף הצדיק, שנאמר (ויגש מ"ה י"ג) והנה עיניכם ראות ועיני אחי צנימין כי פי המדבר אליכם, רואין את הדיבור ע"כ, ולפי"ז י"ל שמה שהיו רואים את הנשמע צמ"ת היה ג"כ בזכות יוסף, שאמר והנה עיניכם ראות ועיני אחי צנימין כי פי המדבר אליכם רואין את הנשמע.

וירמזו וכל העם רואים ס"ת עולין ק"י כמנין שנותיו של יוסף, שכתו אחי יוסף ראו אלו פי המדבר, כן היה צמ"ת וכל העם רואים את הקולות.

ואולי מה"ט יש ע' פנים לתורה דצמ"ת היו רואים את הנשמע.

אדם הלומד תורה הקב"ה יושב ושונה כנגדו

במדרש רבה (נשא פ"א אות ז') אמרו חז"ל, גדול השלום שניתן לאהבי תורה שנאמר (תהלים קי"ט) שלום רב לאהבי תורתך, גדול השלום שניתן ללומדי תורה שנאמר (ישעיה נ"ד י"ג) וכל צניח למודי ה' ורצ שלום צניח.

וי"ל דצי"ט"ל וינ"א (ד"ה ויחלום) ביאר אומרו (כ"ח כ') וידר יעקב נדר לאמר אם יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך

ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש, ושצתי בשלום אל בית אבי והיה ה' לי לאלהים, דאלשיך הקדוש כתב, אם אלף שנים יהיה האדם אינו חיים של שלום, דהנשמה מבקשת לנאח, וז"ש אם יהיה אלקים עמדי וגו', אז ושצתי בשלום, כולנו צחיים של שלום, כי תתאוה הנפש להיות אמו עמו בנאותא חדא עכ"ד, ובאגרא דכלה ביאר בזה הקרא צפרשת צחקותי (כ"ו י"א) ונתתי משכני צחוככם ולא תגעל נפשי אתכם, דאחר שהנשמה רואת שגם הקצ"ה שוכן צחוך בני ישראל, מסכמת גם היא להשאר צחוף הגשמי.

ובתד"א רבה (פי"ח) אמרו כל ת"ח שיושב ושונה הקצ"ה יושב ושונה כנגדו, וכיון שהקצ"ה יושב כנגדו גם הנשמה מסכמת להיות למטה צחוך האדם, ושפיר אמרו גדול השלום שניתן לאהבי תורה, וגדול השלום שניתן ללומדי תורה, דע"י התורה השכינה שוכן למטה אלל הלומדים, וגם הנשמה תתאוה להיות אמו עמו בנאותא חדא.

ויחן שם ישראל דא ישראל סבא
שיעקב אבינו הזהיר את בניו על מדת השתיקה

בפרשת יתרו (י"ט ז') כתב ויחן שם ישראל נגד ההר, וכחצ רבינו צחיי ישראל דא ישראל סבא, יעקב אבינו.

ויתבאר בע"ה דחז"ל אמרו צמסכת שבת (דף פ"ו:) צחד בשבט לא אמר להו ולא מידי משום חולשא דאורחא, וביאר האמרי אמת, עפ"י דברי חז"ל (מגילה י"ח.) מלה בסלע משתיקא צתרין, וזה ה"ל הלימוד לצני" קודם מתן תורה מדת שתיקה, ולכן יומי קמא לא אמר להו ולא מידי, לא לדבר אמר להו רק לשחוק, דזה היה ג"כ מענין הכנה למתן תורה עכד"ק.

ובפרשת מקץ (מ"ג י"ג) כתב וכסף משנה קחו צידכם, וביאר הפני מנחם צמסכת מגילה (דף י"ח) דחז"ל אמרו מלה בסלע ומשחוקא צתרין, לכן הזהירם יעקב שיאחזו פלך השתיקה ולא ידברו הרבה למלך מצרים דזה גרם שלקח צנימין, וז"ש וכסף משנה - שתיקה שמשלמים עצורה תרי סלע - קחו צידכם ולא תדברו שם הרבה, והלכ שמתה זל"ל אמר שלא רק שהשתיקה שוה כפול מהמלה צתרין אלא הרבה יותר, כי המלה שוה סלע רק כל זמן שהוא מדבר ותיבה יונא מפיו סלע, משא"כ צמסכתה כל רגע שהוא שותק ואינו מדבר הרי שוה תריין ע"כ.

רע"ב העמיד הקצ"ה את יעקב צמ"ת שיומא קמא אמר להו ולא מידי שלא ידברו רק ישחוקו, כמו שיעקב הזהיר לצניו וכסף משנה - שתיקה שמשלמים עצורה תרי סלע - קחו צידכם תקחו לכם ולא תדברו שם הרבה.

במ"ת הזהיר הקב"ה שרק בממון כשר זוכין לתורה

במסכת שבת (דף פ"ח:) א"ר חננאל בר פפא מאי דכתיב (משלי ח' ו') שמעו כי נגידים אדבר, למה נמשלו ד"ת כנגיד, לומר לך מה נגיד זה יש בו להמית ולהחיות, אף ד"ת יש בו להמית ולהחיות, היינו דאמר רבא למיימינין דה סמא דחיי למשמאילים דה סמא דמותא, וציאר במגדלות מרקחים (מועדים) ע"פ מש"כ בערוה"צ פ' יתרו ד"ה וישמע יתרו, דנכסיו של אדם הם נמי כן, דיכולין להעלותו או להפוך ח"ו, דאם עושה עושר ציושר או ברכת ה' היא תעשיר ואינו בא עי"ז להיות וישמן וישורון ויצטט, אבל אם נכסיו באו לו ע"י איסור גזל ואונאה וכדומה, אז אין לו קיום וא"א לו שלא יצטט עי"ש באורח.

והנה בלשון בני אדם נקרא איש עשיר ובעל נכסים בשם נגיד, וה"ד מה נגיד זה יש בו כדי להמית ולהחיות, היינו דע"י העשירות יכול לבוא לידי מיתה, ויכול לבוא לידי חיים ע"י שיזהר לקיים כל המצוות החלויות בממון עכ"ד מגדלות מרקחים.

וכ"ק מרן מסאטמער זצ"ל בצרך משה (וירא דף פ') כתב בשם אחיו הרה"צ מסיגוט הי"ד שבעון גזל אין זוכין ללמוד תורה, וציאר בזה המשנה באבות (פ"ב מ"ב) יהי כבוד חצירך חביב עליך כשלך והתקן עמך ללמוד תורה, שאם ממון חצירך יהיה חביב עליך ולא תגזול ממנו, אז התקן עמך ללמוד תורה.

ולזה הזהיר הקב"ה את בני"י שמעו כי נגידים אדבר, שממון כשר יש בו כדי להחיות, ולהיפך, כי בממון כשר זוכה לתורה.

התורה נחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש

במדרש רבה בשלח (פכ"ג ו') ד"א אז ישיר משה הה"ד (תהלים נ"ט י"ז) ואני אשר עזר וארנן לבקר חסדך, ואני אשר עזר אימתי בשעה שעמדו ישראל על הים ואומרים שירה, שנאמר אז ישיר משה ומה אמרו עזי וזמרת יה, וארנן לבקר חסדך אותו בקר שהורדת לנו את המן שנאמר (ט"ז י"ג) ובקר היתה שכבת הטל, עוד אמרו ואני אשר עזר אימתי בשעה שעמדו ישראל על הים ואומרים שירה שנאמר אז ישיר משה, וארנן לבקר חסדך אותו הבקר של מתן תורה שנאמר (יתרו י"ט ט"ז) והיה ציוס השלישי בהיות הבוקר, הרי לך חוט המשולש קריעת ים סוף, ירידת המן, ומתן תורה.

ויש לצאר בע"ה דדרשות חת"ס [תקפ"א לשבועות עמוד רצ"א] ציאר הקרא בתהלים (י"ט י"ג) שגיאיות מי יצין מנסתרות נקני, דוד המלך ע"ה אמר שגיאיות מי יצין מנסתרות נקני, וכתבו הספרים דר"ת מרמזים על י"ס מ"ן.

וי"ל דהנה דוד שבת התורה ואמר בתהלים (י"ט י"א) הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת לופים, ולכאורה אם בעצם יש לאדם פז רב ודבש יכול לומר דהתורה זו משוכחת יותר, אבל אם אין לאדם מדברים הנ"ל האיך יוכל להבחין שבתה של תורה, לכן רמז בפרשה זו תיבת י"ס ותיבת מ"ן, דהיינו בתחילה נתן להם ציוס הים שהוא פז רב, ואח"כ נתן להם המן, דאמרינן במסכת ברכות (דף נ"ז:) דבש א' מס' במן, נמצא דמן משוכח ששים מדריגות יותר מדבש, ואח"כ נתן להם התורה שמתוקה מדבש ונופת לופים עכ"ד.

ולפי"ז שפיר מקושרין קרי"ס ומן להתורה, ואני אשר עזר ציוס ציוס הים שהוא פז רב, וארנן לבקר חסדך זה בוקר שהורדת לנו המן, א"כ היה לנו פז רב, ואח"כ נתן לנו המן בטעם דבש, והשתא ארנן לבקר חסדך זה בוקר של מ"ת שנחמדים מזהב ומפז רב ונופת לופים.

והייתם לי סגולה מכל העמים בתורה שבע"פ

והייתם לי סגולה מכל העמים (יתרו י"ט ה') וציאר בצ"צ לנדיק לשבועות (מאמר ב' אות י"ד) סגולה רומז לתורה שבע"פ, שכן סגול' נוטריקון ס' ל"ו גמרות, שהם עיקר תורה שבע"פ עכ"ד.

ובמסכת גיטין (דף ס:) אמרו חז"ל לא כרת הקב"ה ברית עם בני"י אלא בשביל דברים שבע"פ, לז"א תורה והייתם לי סגולה מכל העמים בתורה שבע"פ, שלא כרת הקב"ה ברית עם בני"י אלא בשביל דברים שבע"פ, ולא עשה כן לכל גוי.

רמז בתורה שהימים בין פסח לעצרת מסוגלים לרפואה

במסכת שבת (דף קמ"ז:) אמר שמואל, כולו שקייני מדינחא ועד עזרתא מעלו, וכתב רש"י שקייני משקין לרפואה, מדבחא מפסח לעזרת - אלמא עזרת בסוף, דבחא פירושו זבח רומז לקרבן פסח דבתרגום יונתן תרגם קרבן דבחא עכ"ד רש"י.

ויש להציא רמז שהימים בין פסח לעזרת הם ימי רפואה, דבפרי חיים [יום הארצייט הוא ערב שבועות תשכ"ט] ציאר הקרא (משפטים כ"ג כ"ה) ובך את לחמ"ך היינו צפס"ח שבו אוכלים מנ"ה, ואת מימך היינו שבועות כי התורה נמשלה למי"ם עכ"ד, ואנו נוסיף והסירותי מחלה בקרבך בזה הזמן בין פסח לשבועות, אבך את מימך דשקייני משקין יהיה רפואה.

yonafriedman@thejnet.com